



Pille Lehis
Andmekaitse Inspeksioon

Teie: 27.11.2023 nr 2.1.-4/23/1026-2606-5

Meie: 11.12.2023 nr 10-10/39-10

Vastus ettekirjutustele

Lugupeetud Pille Lehis

Edastame tagasiside ettekirjutustele:

1.1. Luua selge ja läbimõeldud kord selle kohta, kuidas hallatakse rahvastikuregistri andmetele juurdepääsude andmist ja juba väljastatud andmetele juurdepääsude sulgemist. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.03.2024.

Vastus: Täiendame olemasolevaid rahvastikuregistri andmete töötlemise järelevalve põhimõtteid või loome vajadusel ettekirjutuse täitmise tähtajaks uued regulatsioonid.

1.2. Luua süsteem, et vastutava töötajana oleks Siseministeeriumil pidev ülevaade, kellele, millistele andmetele, kui kauaks on juurdepääs andmetele antud ja millal see suletakse. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.03.2024.

Vastus: Siseministeeriumis on valminud terviklik ülevaade rahvastikuregistri andmetele juurdepääsude kohta X-tee teenuste, menetlustarkvara, ametnikuportaali ja turvalise failijagamisteenuse kaudu. Ülevaade sisaldab ka tähtaegu. Ühekordselt andmete väljastamise haldusotsuste ülevaade on rahvastikuregistri menetlemise infosüsteemis piisav, kuna tegemist ongi ühekordsete haldusotsustega. Ühekordsete juurdepääsude puhul tuleb luua põhimõtted ja reeglid juurdepääsude sulgemiseks. Andmetele juurdepääsu sulgeb esialgsete plaanide kohaselt rahvastikuregistri volitatud töötaja Siseministeeriumi Infotehnoloogia ja Arenduskeskus (edaspidi *SMIT*) tähtaja saabumisel. Täpne lahendus on välja töötamisel ning valmib ettekirjutuse täitmise tähtajaks.

1.3. Sulgeda infosüsteemis kõik rahvastikuregistri andmetele antud juurdepääsud, mille taotlemise eesmärk on saavutatud. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.02.2024.

Vastus: Siseministeeriumi otsuste alusel taotlustes väljastatud (aga ka sisendiks olnud) isikuandmed on suuremalt jaolt praeguseks kustutatud ja kustutamine on ka käesoleval ajal töös, ülesanne on ettekirjutuse täitmise tähtajaks täidetud.

1.4. Muuta alla 20 andmesubjekti rahvastikuregistri andmete väljastamise protsessi, et vajadusel oleks infosüsteemis olevast otsusest endast võimalik isikuandmed eemaldada eesmärgi saavutamisel või kui näiteks selgub, et andmete väljastamiseks puudus õiguslik alus. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.02.2024.

Vastus: Siseministeerium muudab ettekirjutuse täitmise tähtjaks protsessi ja juhendab maakonnakeskuste kohalike omavalitsuste menetlajaid muutmaks andmete väljastamise protsessi selliselt, et väljastavad isikuandmeid ei sisalduks rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemis (edaspidi *JMI*) olevas otsuses, vaid eraldi kirjena, mida on võimalik määratud tähtaja jooksul kustutada.

3.1. Lisada rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemis õigustatud huvi taotlusvormile väli, milles taotleja peab selgitama oma õigustatud huvi olemasolu, selle põhjendatust, andmesubjektide õiguseid ja huve ning seda, kuidas taotleja õigustatud huvi kaalub üles andmesubjekti(de) huvi(d). Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.03.2024.

Vastus: Siseministeerium loob rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemis õigustatud huvi taotlusvormile vastava välja ettekirjutuse täitmise tähtjaks.

4.1. Luua kord, mille kohaselt peab rahvastikuregistrist andmetele juurdepääsu taotlema eelkõige isikuandmete vastutava töötlejana avaliku ülesande täitja. Kui lubada siiski andmetele juurdepääsu taotlemist ka volitatud töötlejale avaliku ülesande täitjaga sõlmitud teenuse osutamise lepingu alusel, siis võtta seejuures kasutusele täiendavad meetmed, et veenduda vastutava töötleja antud juhistes, näiteks avaliku ülesande täitjalt infosüsteemis kinnituse küsimine või lisaks kokkulepetele/lepingule volitatud töötlejaga sõlmitud konkreetse dokumendiviite olemasolu nõudmine avalikus dokumendiregistris. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.03.2024.

Vastus: Vastava korra loomine võib tähendada ühtlasi rahvastikuregistri seaduse muutmist, kuivõrd kehtiva rahvastikuregistri seaduse alusel oleks alus õigustatud huvi alusel andmetele juurdepääsuks. Sellisel juhul tähtjaks seadust muuta ei jõua. Kaalume võimalust, et juurdepääsu peab taotlema avaliku ülesande täitja ise. Volitatud töötleja poolt andmete juurdepääsu taotlemisel võtame ettekirjutuse täitmise tähtjaks kasutusele täiendavad meetmed veendumaks vastutava töötleja antud juhistes.

4.2. Lähtuda rahvastikuregistri andmetele juurdepääsude võimaldamisel vastutava ja volitatud töötleja suhte puhul vastutavale töötlejale kohalduvast õiguslikust alusest. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.02.2024.

Vastus: Märgime, et see võib tähendada ühtlasi rahvastikuregistri seaduse muutmist, kuivõrd rahvastikuregistri seaduse alusel oleks volitatud töötlejal alus õigustatud huvi alusel andmetele juurdepääsuks. Sellisel juhul tähtjaks seadust muuta ei jõua. Kaalume võimalusi, kuidas leida lahendus ettekirjutuse täitmise tähtjaks selliselt, et ei tekiks vastuolu rahvastikuregistri seadusega.

4.3. Lisada rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemis avaliku ülesande täitmise taotlusvormile väli, kus taotleja peab välja tooma õigusaktist tuleneva

konkreetses avaliku ülesande, mille täitmiseks ta isikuandmeid soovib saada. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.03.2024.

Vastus: Täiendame ettekirjutuse täitmise tähtajaks taotlusvormi, et taotleja saaks eraldiseisvalt välja tuua õigusaktist tuleneva konkreetse avaliku ülesande, mille täitmiseks ta isikuandmeid soovib saada.

5.1. Täiendada rahvastikuregistri andmete juurdepääsu menetlemise infosüsteemis taotlusvormi järgneva:

5.1.1. lisada uuringu eesmärki ja õiguslikku alust küsivad väljad,

5.1.2. lisada väljad selle kohta, kas olemas on uuringus eriliiki isikuandmete töötlemisel eetikakomitee ja/või Andmekaitse Inspeksiooni koostööstus ning poliitikakujundamise eesmärgil tehtava uuringu puhul Andmekaitse Inspeksiooni koostööstus;

5.1.3. küsida eelnevas punktis nimetatud koostööstuste lisamist failina.

Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.03.2024.

Vastus: Vaatame üle olemasolevad taotlusvormid ja täiendame vajaliku lisainfoga ettekirjutuse täitmise tähtajaks.

6.1. Kuni RRS-i regulatsioonis ei ole tehtud muudatusi, lisada e-rahvastikuregistri iseteenindusportaal (rahvastikuregister.ee) juurdepääsupiirangute haldamise lehele läbipaistvad ja arusaadavad selgitused juurdepääsupiirangute kehtivuse kohta, sh tuua välja selgitused, millal juurdepääsupiirang ei kehti. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.02.2024.

Vastus: Täiendame e-rahvastikuregistri iseteenindusportaal (rahvastikuregister.ee) juurdepääsupiirangute haldamise lehel olevaid selgitusi ettekirjutuse täitmise tähtajaks.

Täname Teid samas ka esitatud ettepanekute eest ja võtame neid arvesse oma edasistes tegevustes.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Enel Pungas
rahvastiku toimingute osakonna juhataja

Anu Veidenberg 6125269
anu.veidenberg@siseministeerium.ee